

JÓGOVÉ CENTRUM - ASHRAM GOKARNA, INDIE

Diplomová práce

Studijní program: N3501 – Architektura a urbanismus

Studijní obor: 3501T002 – Architektura

Autor práce: **Bc. Petr Pospíšil**

Vedoucí práce: prof. Ing. arch. Zdeněk Fránek

JÓGOVÉ CENTRUM - ASHRAM GOKARNA, INDIE

Diploma thesis

Study programme: N3501 – Architecture and Urban Design

Study branch: 3501T002 – Architecture

Author: **Bc. Petr Pospíšil**

Supervisor: prof. Ing. arch. Zdeněk Fránek

Komentář: Myšlenka celého projektu vznikla v roce 2012 právě v Gokarně. Klade si za cíl vytvořit ashram do kterého se budou moct sjíždět lidé primárně ze zahraničí, aby zde mohli v klidu a harmonii prohloubit své jogínské dovednosti. Ale také třeba jen zrelaxovali tělo i mysl. V zásadě jde o školu (vzdělávací centrum) především určené k přiblížení indické kultury.

Úkolem práce je najít pro takové centrum vhodné umístění, formulovat stavební program a zpracovat jeho architektonický návrh.

Průvodní zpráva:

den 1:

Přijíždím do Gokarny, toto malé chrámové město na pobřeží, v západní Karnatace, je jedno ze sedmi důležitých poutních míst. Cesta z letiště Vasco da Gama v Goe trvá autobusem či vlakem 5 hodin, taxíkem 3.

Na Gokarnském autobusovém nádraží si najímám rikšu a za pár minut již uháníme po asfaltové cestě, která se vine po hřebenech kopečku, kterými je poloostrov posetý. Po čtyřech měsících monzunu je vše zelené a plné síly, je konec září, dvě třetiny roku bez mráčku začaly. Rikša se prokousala jedním malým sedlem a před námi se rozprostírá údolí zalité zelení, na jehož konci vidím úplně dole rýžová pole. Bawu, řidič rikši zpomalil a ukazuje před nás, kde na jednom ze svahu padajících do údolí trčí z hustých stromů červená věž, usměje se, odplivne si (žvýkací tabák, v horším případě betel) a říká: „tam jedeme“. Od té chvíle stále sleduji místy v lese mizející, ale zase krásně viditelný teď již poznávám cihlový "maják". Blížíme se. Na posledních pár desítek metrů rikša sjíždí na prašnou kamenitou cestu. Dychtivě jsem zbystřil a pomalu začínám rozeznávat mezi řídoucím stromy obvodové stěny Ašramu. Vše okolo to je pěkně čisté a uklizené. Rikša zajíždí na malý kruhový záliv z cesty, v jehož středu stojí mohutný strom. Vyrůstá z cihlového kulatého květináče, který zároveň v jeho stínu tvoří lavičku. Sošky hadů "kober" zarostlých do jeho kořenů střeží všudypřítomný klid. Není to maják, ale komín, co byl vidět z takové dálky. I když tak může mnohdy v moři okolní zeleně sloužit. V tom mě za rameno zatahá Bawu a dožaduje se 80-ti rupií za cestu. Platím 100, jsem unešen. On odjíždí, já stojím. Rozhlížím se, zvržený prach si pomalu sedá. Zem je tu rudá, geologické podloží z lateritu tomu odpovídá. Prohlížím si stěny z cihel, nic než červené cihly vyrůstající z červené země. Fasády jsou tvořené plnou holandskou vazbou, jen podle potřeby, někde cihly vystupují a vrhají tak stín na zdívo pod ní, a jiné úplně chybí a nechávají tak proudit vzduch dovnitř. Stavba strukturou kopíruje podloží, ze kterého vyrostla. Zvenčí celek působí kompaktně a klidně.

Z jižní fasády přímo naproti stromu vybíhá hlavní brána, obdélníkový tubus. Banyan tree, posvátný hinduistický strom, kryje vstup. Procházím krčkem, mímám velké otočné dveře se svislým čepem uprostřed a ocitám se ve foyer.

Vzdušné části z perforovaných zdí střídají plné bloky jídelny, knihovny a zázemí, kde naopak povysunuté cihly stíní obvodové zdívo. Stmívá se. Všiml si mě dva indiští chlapci, oba v bílém. Jeden ke mně přichází, radostně mě vítá a zdraví, odpovídám, usmívá se a dodává: "jedete brzy, ostatní přijedou pozítří".

S provinilým úsměvem vysvětluji proč tomu tak je.

Mezitím se venku docela setmělo a já mířím s mým novým kamarádem do svého pokoje. Jsem unavený, vede mě přes tiché nádvoří, matně vidím jeden mohutný strom uprostřed snad čtvercové plochy. Odemyká dveře. Sáhne po vypínači, slabá žárovka osvětluje úzkou dispozici přízemí apartmánu ukončenou šoupacími dveřmi do koupelny. Po pravé straně stoupá jednoramenné, ke zdi přisazené schodiště do vyššího patra. Tam se spí, ukazuje nahoru po schodech a tady je toaleta, otevírá dveře místnosti zasazené částečně pod schody. Jsem unavený, ani nevím jak, ale za chvíli ležím v posteli a usínám, cítím lehký svěží vánek, jak

proudí kolem.

den 2: Seznamování

Probouzí mě slunce a cinkání zvonku v dálce. Slunce se vynechanými otvory ve zdivu dere do místnosti. Leží a všímám si, že některé otvory jsou vynechané, tak aby člověk mohl pozorovat, jsou to spíš jen takové zarámované obrázky. Vytržené z kontextu. Díry jsou rozmístěné přes celou výšku pokoje na dvou užších stranách. Vstávám do místnosti úzké dispozice, široké 2,5m, hladce naomítané zdi, betonový strop a podlaha. Vše je čisté a jednoduché. Do místnosti vede jednoramenné schodiště, místo zábradlí je síť. Zřejmě na oblečení. Celým pokojem na délku proudí vzduch díky perforacím ve zdivu. Pohled do džungle na druhé straně pokoje. Scházím dolů po schodech, místnost poznávám. Ve stroze „nezařízené“ předsíni stojí jen můj batoh. Dveře na dvůr jsou zavřené, ale z každé strany je úzký průduch skoro na výšku pokoje. Povrchy stejně jako nahoře, omítka a beton. Je tu příjemně chladno. Můj organismus instinktivně míří na toaletu přístupnou z chodby. Turecký klozet a ruční sprcha. Někde jsem četl, že je mnohem hygieničtější než ten náš evropský. Toaleta je odvětraná přes koupelnu. Odsunuji šoupací dveře a vcházím do koupelny. Už začínám pomalu chápat dispoziční a tvarové uspořádání. Koupelna má stropem krytou větší polovinu dispozice, zbytek je okno do nebe.

Zároveň ve sprše vidíte vybranými otvory kousky zeleně džungle za zdí. Kde končí podhled, končí na zdech i omítky, nastupuje cihla, beton na podlaze střídá jemný říční kámen a v něm zasazené kamenné kvádry. Omývám se. Umyvadlo osazené k podlaze mi připomíná velkou keramickou výlevku. Prádelna u nás doma ve sklepě měla podobnou. Člověk by se v ní pomalu umyl celý a na praní bude asi taky dobrá. Na rozhraní nebe a betonu visí u stropu jednoduché bidlo. Přehodím přes něj ručník a odcházím předsíní ven, jsem zvědavý, včera už byla tma. Otvírám dveře. Oslní mě slunce, které mezi tím povylezlo výše na nebi. Rovná plocha dvora je pokryta bílými říčními oblázky, je to čtverec, jen do severovýchodního rohu má vsazenou velkou cihlovou kostku. Uprostřed bíle plochy, z kruhové cihlové lavičky, vyrůstá tentýž strom jako u vstupu. Dvůr je klidný, uzavřený, tam kde jej nelemují hmoty budov, je obehnán zdí. Procházím se po vyvýšeném chodníku okolo celého dvora. Začínám chápat rozmístění funkcí, jsou to dva bloky umístěné po dvou přilehlých stranách čtverce, jižní blok tvoří zázemí, kuchyň, jídelna, foyer a knihovna. Zde perforované zdivo střídají okenní otvory kryté výklopnými okenicemi. Jihozápadní blok je monofunkcí ubytování. Do dvora jsou každopádně fasády otevřenější a vzdušnější. Pomalu se dostávám k jediným masivním otočným dveřím do velké cihlové kostky, jsou pootevřené. Vcházím. U úplně duta, holé čistě naomítané stěny 6 metrů vysoké. V severovýchodním rohu jsou ještě jedny malé dveře. Zvednu hlavu ke stropu. Dva masivní průvlaky do kříže. Díry v obvodovém zdivu pod stropem pouští poslední zbytky slunečních paprsků do místnosti. Skoro se dotýkají podlahy. Pak zmizí. Je 10 hodin. Tmavá betonová podlaha příjemně chladí. Místnost je holá, jen pár tibetských mís na podlaze u zdi. Lákají mě ty malé dveře v rohu. Petlice zevnitř není zamčená. Otvírám je. Před sebou vidím pár vyplašených opic mizejících v pralese. Celý komplex je zasazený do mírného svahu, ocitám se asi metr a půl nad terénem. Podivně poskládaným schodištěm spíše slézám, než scházím na zem. Velká otočná brána kryjící vybíhající blok bydlení ze severní strany. Terén a zeleň okolo celého areálu je není nikterak pěstěná ale upravovaná. Kamenný chodník lemující stavbu skrývá

Technická zpráva:

1. KONSTRUKČNÍ A STAVEBNĚ TECHNICKÉ ŘEŠENÍ A TECHNICKÉ VLASTNOSTI STAVBY

1.1. PŘÍPRAVNÉ PRÁCE, STÁVAJÍCÍ STAV

V rámci přípravných prací budou provedeny hrubé terénní úpravy a vytyčena budoucí stavba. Bude odstraněn stávající

porost.

1.2. ZEMNÍ PRÁCE

Z pozemku budou sejmuty svrchní vrstvy zeminy na úroveň horní hrany základových pasů. Vytěžená zemina bude

deponována v místě staveniště a následně využita k terénním úpravám.

Výkopové práce budou prováděny pro základové pasy a patky, ležatou kanalizaci, systém vsakovacích jam dešťové

kanalizace a přípojky inženýrských sítí. Nasypaná zemina bude hutněna po vrstvách max. 300 mm s cílem dosáhnout dostatečné

únosnosti pod navrhovanými podlahami ($E_{pdef} = \min 45 \text{ MPa}$).

1.3. ZÁKLADY

Vzhledem k tomu, že k dispozici není inženýrsko-geologický průzkum dané lokality jsou základové konstrukce navrženy

jako soustava základových pasů a patek. V případě nedostatečné únosnosti zeminy nebo složitých základových poměrů budou stěny

i sloupy založeny na základovém roštu tvořeném vyztuženými základovými pasy, pod nimiž by byla vyvrtána soustava hloubkových

pilotů.

Přes horní líc základových pasů bude přetažen podkladní beton

Přesné rozměry a materiál základových konstrukcí by byl upřesněn ve stavebně konstrukčním řešení v realizačním stupni

projektové dokumentace.

1.4. SVISLÉ KONSTRUKCE

Nosné obvodové konstrukce 1.NP a 2.NP jsou navrženy jako zděné z plných pálených cihel zděných na vápenno-cementovou maltu v minimální tl. 300mm

Vnitřní nosné stěny jsou navrženy taktéž jako zděné z plných cihel. Stěny místy doplňují sloupy řešené jako monolitické

železobetonové popř. zděné z cihel plných pálených.

Mezibytové nosné stěny jsou navrženy rovněž z plných cihel a to v dostatečné tloušťce tak, aby splňovali akustické

požadavky.

Vnitřní dělicí příčky jsou zděné z plných cihel.

Okenní a dveřní otvory budou překlenuty žb. překlady jenž budou obložené plnými cihlami tak, aby byly pohledové. Případně

bude překlad tvořen žb. stropní konstrukcí nebo průvlakem spojeným s žb. stropní nebo střešní deskou.

Vnější zídka mezi jednotlivými objekty bude rovněž zděná a bude tak uzavírat celý areál a tím tvořit kompaktní celek.

1.5. VODOROVNÉ KONSTRUKCE

Stropní nosné konstrukce budou monolitické železobetonové desky v předpokládané tloušťce 200 mm, střešní nosné

konstrukce jsou navrženy rovněž jako monolitické železobetonové desky v předpokládané tloušťce 180 mm. Místy jsou žb. desky

doplněny žb. průvlaky spřaženými s deskou.

1.6. SCHODIŠTĚ, VÝTAHY

Schodišťová ramena jsou řešena jako železobetonové monolitické.

Výtah není uvažován.

1.7. STŘEŠNÍ KONSTRUKCE

Střešní konstrukce jsou navrženy jako ploché střechy vyspádované min. 20% spádem k obvodové atice. Spádová vrstva

střešního pláště bude z lehčeného betonu nebo je tvořena přímo vyspádovanou nosnou žb deskou. Z atiky budou vykonzolovány žb.

chříče odvádějící dešťovou vodu ze střechy.

1.8. HYDROIZOLACE

Objekt bude zaizolován proti zemní vlhkosti vodorovně celoplošně nataveným asfaltovým modifikovaným pásem

na penetrovaném podkladu. Přetažení hydroizolace na svislé stěny základů bude rovněž řešeno z modifikovaných asfaltových pásů

ochráněných nopovou folií. Hydroizolace bude provedena včetně prostupů pro střední radonové riziko.

Hydroizolační vrstva na střeších je tvořena stěrkovou hydroizolací popřípadě bude žb. střešní deska řešena

z vodostavebního betonu. S parotěsnou vrstvou ve střešním plášti se nepočítá.

1.9. NÁVRH PROTIRADONOVÉHO OPATŘENÍ

Jako protiradonové opatření doporučujeme provést hydroizolační vrstvu (asfaltové modifikované pásy) pod podlahovou

desku, která tvoří zároveň bariéru proti pronikání radonu z podloží. Dále je nutné věnovat zvýšenou péči provádění podkladních

vrstev – dodržení technologie tak, aby nedošlo k vytvoření trhlin.

1.10. TEPELNÉ IZOLACE

Vzhledem k místu kde se stavba nachází není s tepelnou izolací počítáno. Proti přehřívání je objekt chráněn dostatečně

tlustými stěnami tvořící tak akumulaci hmoty. Střecha bude opatřena akumulací provětrávanými dutými polokoulemi, zabraňující

přímému oslunění žb. střešní desky. Tepelná izolace bude maximálně vložena do podlahového souvrství jako kročejová izolace.

1.11. PODLAHY

Nášlapné vrstvy v patrech budou tvořeny...

Nášlapné vrstvy na terénu jsou navrženy jako...

1.12. ÚPRAVY POVRCHŮ A PODHLEDY

Veškeré venkovní fasády budou pohledové z cihel plných.

Vnitřní stěny budou také z cihel plných a ponechány v pohledové kvalitě, popř. omítnuty hliněnou omítkou.

Stropní konstrukce budou také pohledové z železobetonu bez jakéhokoliv podhledu.

1.13. FASÁDA

Fasádu celého objektu vytvářejí přímo nosné obvodové konstrukce z plných cihel ponechané bez dalších povrchových úprav.

Místy je fasáda děrovaná a je tak přirozeně vytvořené provětrání budovy. Děrování je vytvořeno také plnými cihlami zděnými na sebe

s ponechanou mezerou.

1.14. VÝPLNĚ OTVORŮ

Okenní výplně tvoří...

Dveřní otvory jsou osazeny

1.15. MALBY A NÁTĚRY

Nejsou uvažovány.

1.16. KONSTRUKCE KLEMPÍŘSKÉ

Nejsou uvažovány. Atiky jsou ukončeny plnými cihlami kladenými na svislo a vyplněny cementovou maltou.

1.17. KONSTRUKCE TRUHLÁŘSKÉ

Jedná se o vnitřní dveře a

1.18. KONSTRUKCE ZÁMEČNICKÉ

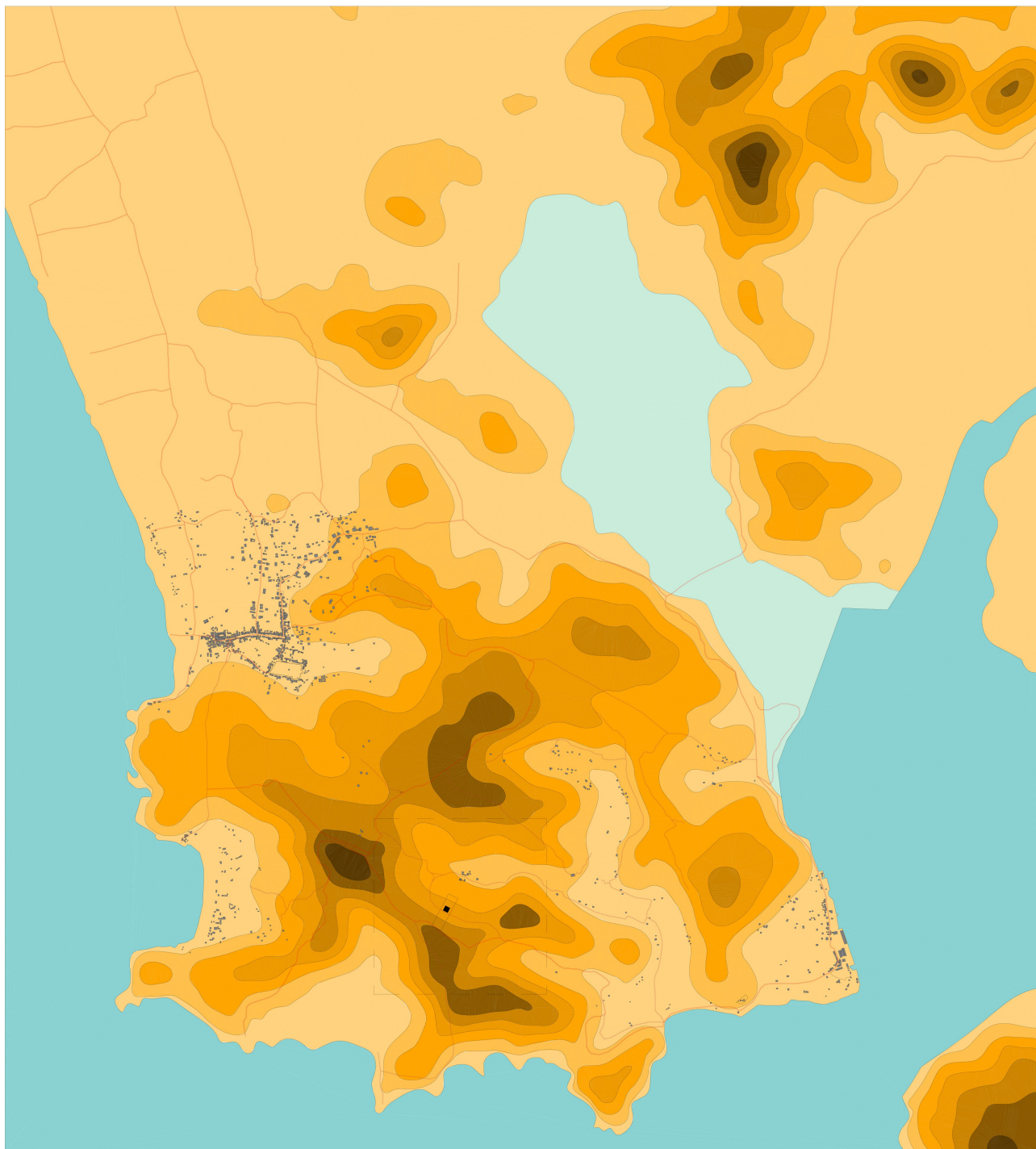
Vnitřní zámečnické výrobky (madla na schodištích) budou ocelové pozinkované opatřené nátěrem v barevném odstínu RAL

dle výběru architekta

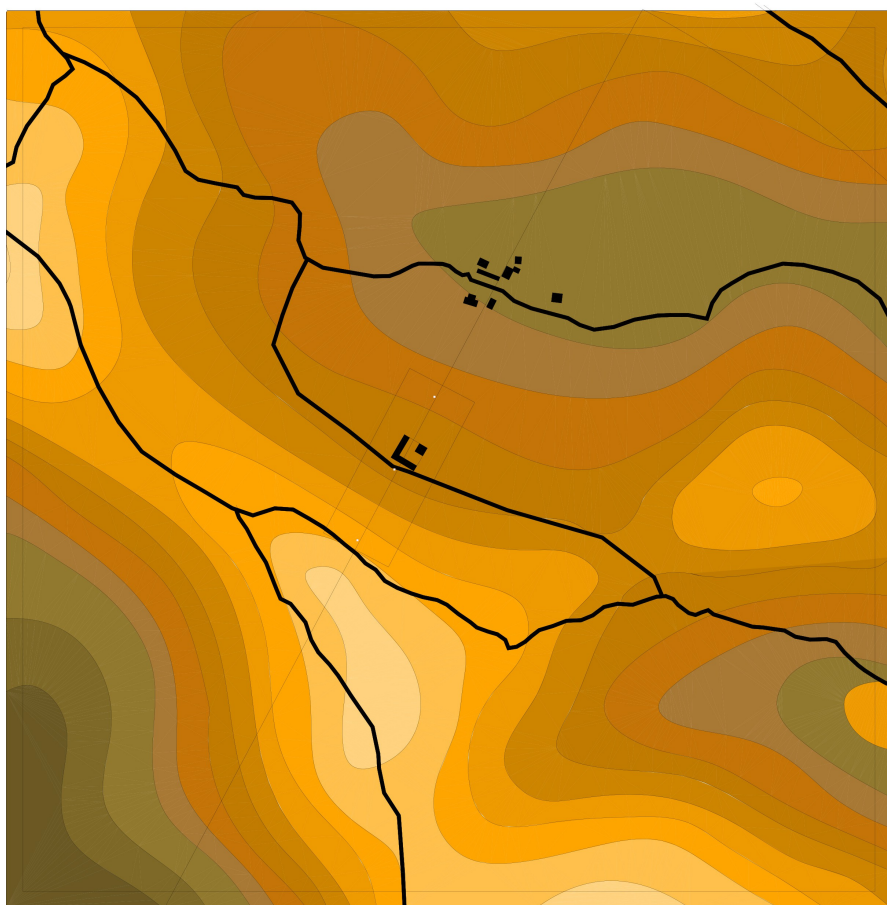
situace indie

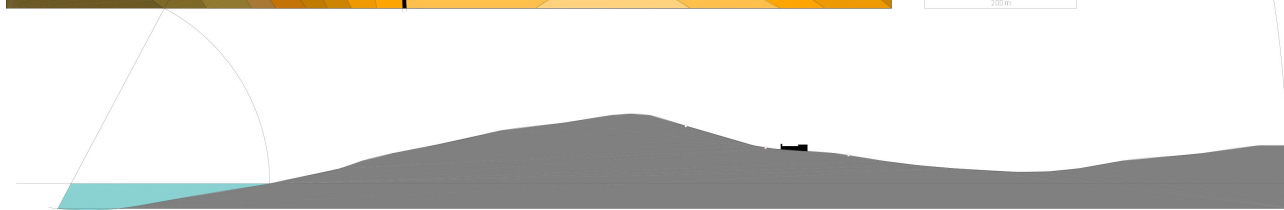
situace sirsich vztahu

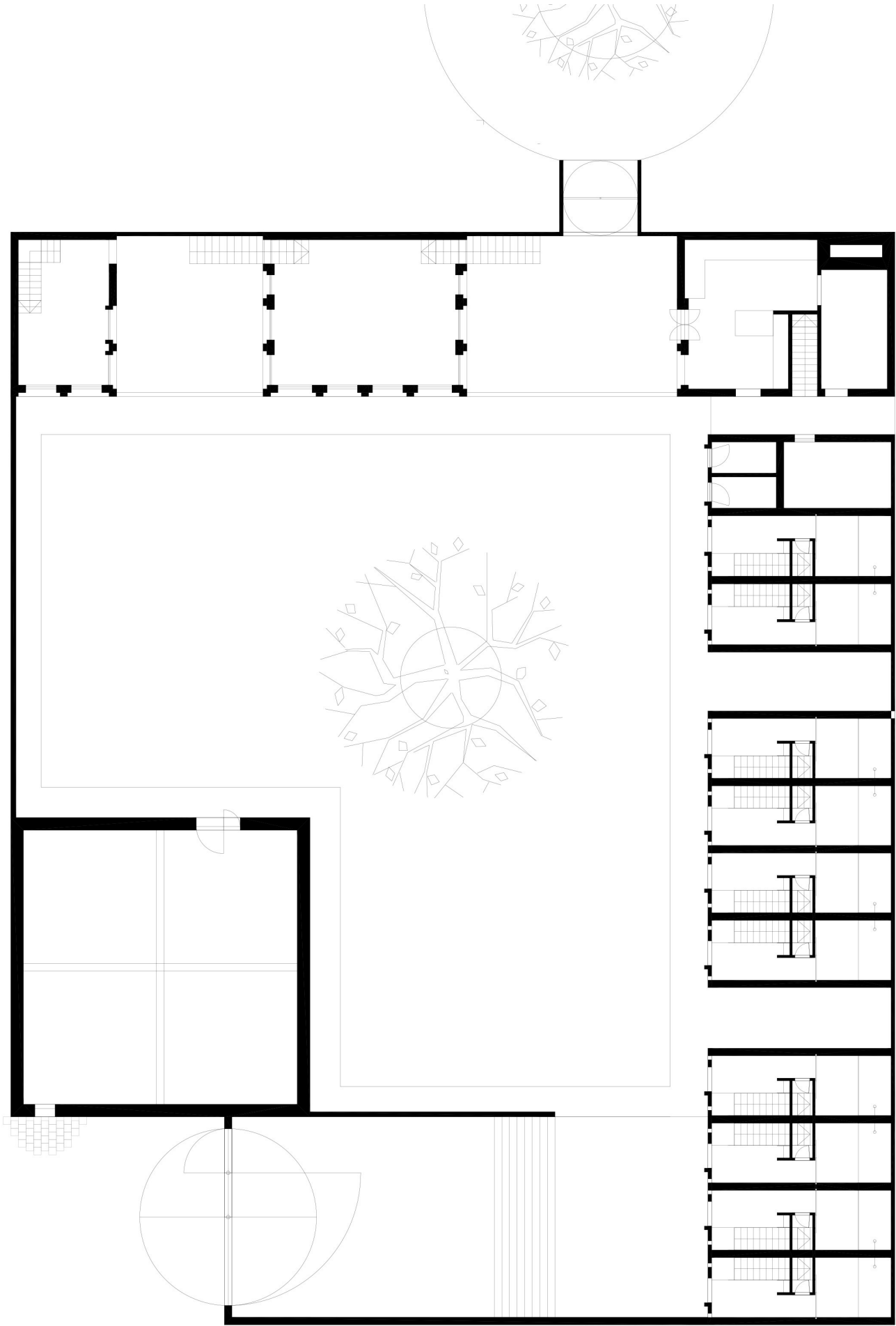

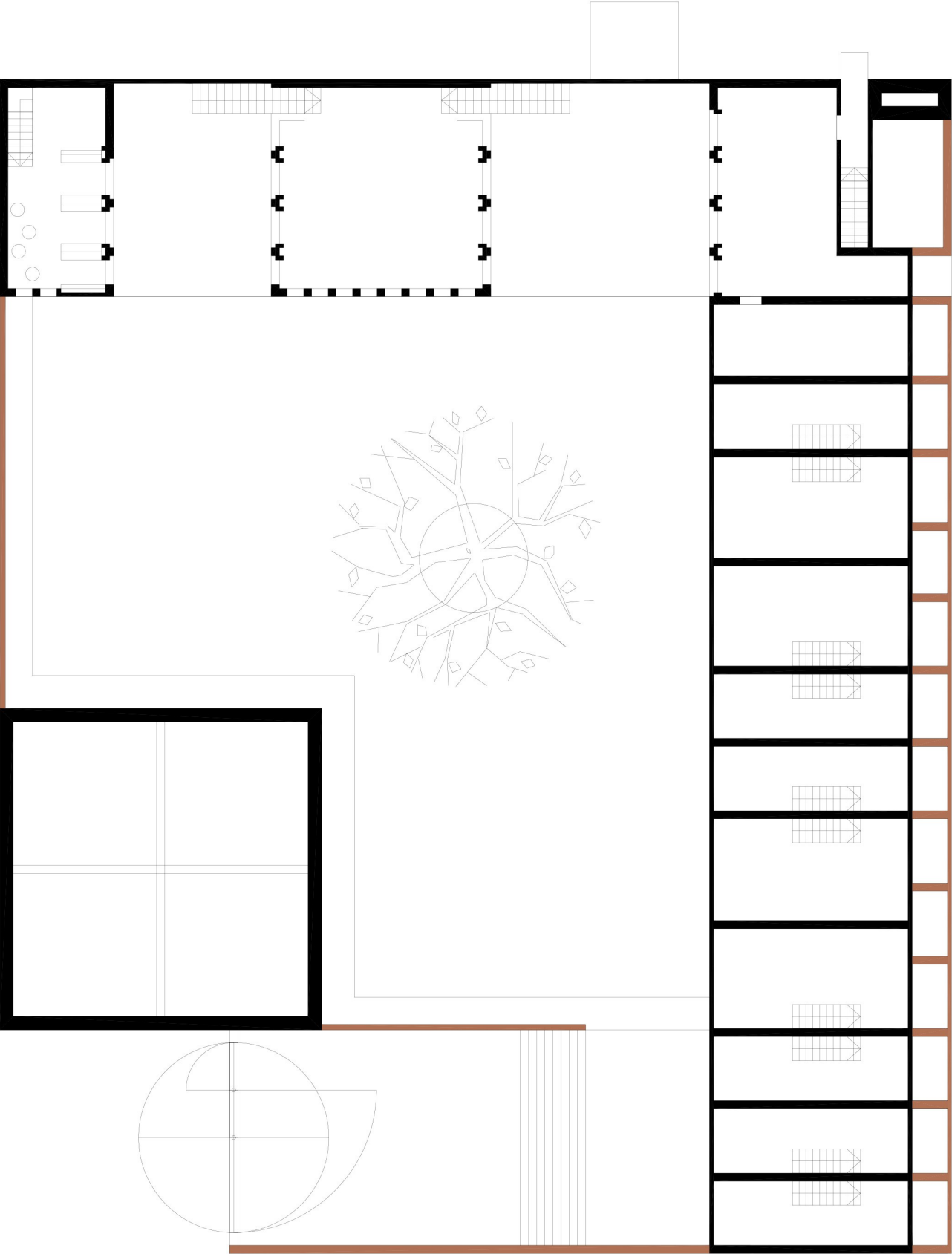
situace a char rez uzemim

300 m

pohledy

